

Alstóran týdning at øll børn í Føroyum fáa tilboð um musikkundirvísing

Marit Mordal og Jens Christian Guttesen við at leggja teimum ungu lag á undan eini jólakonsert í læraraskúlaauluni

— og uttan mun til evni og peningaliga orku — serliga í eini tíð, har børn og ung verða so einsrættað av øllum videofilmunum sigur Marit Mordal, sum hevur undirvist í musikkskúlum í Føroyum í skjótt trý ár.

Hon heldur at júst tónleikaundirvísing kann vera við til at lata eyguni hjá teimum ungu meira upp og kann hetta fáa stóran týdning fyri tey seinni í lívinum

Stutt fyri jól fór Marit Mordal aftur til Noregs. Hon hevði tá undirvist á musikkskúla í Føroyum í næstan trý ár. Hesa tíðina hevur hon havt tætt samband við bæði næmingar og lærarar og tey, sum stíla fyri musikkskúlunum. Ut frá hesum mongu royndum sínum hevur hon gjørt sær sínar tankar um musikkskúlan og undirvísingina á hesum skúla í Føroyum í dag.

Sosialurin hitti Marit Mordal, tá hon segði sínum seinastu næmingum farvæl, og vit prátaðu við hana um mangt og hvat, sum hevur við musikkskúlan og musikkundirvísing sum heild at gera.

Útbúgving í Trondheim

Men hvør er henda Marit Mordal, og hvi kom hon til Føroya?

Marit kemur úr Molde í Moregi. Hon hevði longu sum ung stóran áhuga fyri tónleiki og gekk á musikkonservatorium í Trondheimi í fyra ár. Har tókst hon serliga við violinspæl og sang. Tá var tað, at hon mætti einum norðmanni, sum júst hevði verið á konsertferð í Føroyum. Hann greiddi Marit frá ferðini og segði henni, at tørvur var á fólki at undirvísa í musikkskúlunum í Føroyum.

— Hann helt, at eg skuldi sokja eitt starv í Føroyum, tí hetta var eitt spennandi land og her buði fryntligt fólk, og eg so gjørdi, sigur Marit, sum í dag er fegin um, at hon fekk høvi at koma til Føroya.

Ein frálik men strævin tíð

— Eg helt tað vera rætt at royndu nakað nytt og hvi ikki Føroyar. Eg kann í dag bert siga, at tað hava verið nokur sera góð ár — ikki minst saman við børnunum og teimum ungu á skúlanum.

Nú hon kortini avgjórði at fara heimaftur til Noregs, so var tað tí, at hon nú ynskti at brúka eitt sindur meiri tíð uppá seg sjálva og læra meira á tónleikaøkinum.

— Eg havi havt so nógv at gera hesi árin í Føroyum, at tað hava als ikki verið stundir at hugsa um meg sjálva, sigur Marit.

Men hvat fekk hon so burtur úr tíðini í Føroyum, og hvat heldur hon um musikkskúlan?

— Eg havi fingið nógv burtur úr, eri komin at kenna nógv fólk og eitt heilt nytt land. Hetta hevur ríkað mitt liv og hevði eg ikki viljað verið hesar upplivingar fyrriuttan.

beinanvegin, at eg haldi tit føroyingar gera sera nógv fyri at fáa ein góðan musikkskúla. Tað skortar hvørki peningur ella vilji. Eg haldi eisini, at nógv er komið av skafti, og at tit eru við at finna stevið. Men samstundis vil eg siga, at enn er sumt, sum haltar.

Marit heldur, at føroyingar hava kanska hugsað ov lítið um, hvat ein vil við skúlanum í framtíðini. Her er enn ov nógv, sum er ov tilvildarligt, og tað tykist sum skúlanum manglar veruligt fótafesti.

Men so vil tað helst altíð vera, tá ein skúli er nýggjur. Hann má sleppa at gera sínar royndir.

Nýtt og spennandi

Um musikkskúlan sigur Marit, at her var alt so nytt, tá hon kom til Føroya — men samstundis eisini spennandi.

— Lat meg siga tað

Tørvur á stýring

Marit heldur annars, at tað manglar ein fäst stýrandi hond til at taka sær av tí nógvu tilrættaleggjngini innan alla musikk-skúlaskipanina.

— Tað er sjálvandi gott

at hava fólk knýtt at skúlanum, sum hava gott tónleikaoyra og eru tónlistafólk, men eg haldi skúlanum eisini tørvar roynd fólk í sjálvari fyrisingini. Her er vissuliga nógv at triva í.

Sum stóran er í Føroyum í dag, so finnast fleiri musikkskúlar kring landið og hava teir hvør sín leiðara. Marit heldur fyri, at skúlin í Havn fungerar væl, men hon heldur ikki tað er so heppið við so nógvum musikkskúlum á einum avmarkaðum øki úti kring landið. Her eru ov nógvir leiðarar, og teir hava ikki altíð so lætt við

at samarbeiða. Hetta ávirkar bæði næmingar og lærarar tann skeiva vegin.

Starvsetanir

Nú hon er við at siga sína hugsan, um hvat ikki riggar nógv væl í musikkskúlaskipanini, so leggur Marit afturat, at máttin, lærarar verða settir uppá, heldur ikki er rættur.

— Tað situr ein grein 7 nevnd, sum skal seta lærarar í starv við musikkskúlan. Nevndin er ikki nóg kvalifiserað til at avgera, hvørjir umsøkjjar eru best eignaðir til störvini.

Nevndarlímirnir hava ikki ta neyðugu fortreytirnar fyri at kunna avgera hetta. Heldur haldi eg, at lærarar við musikkskúlan áttu at verið tiknir við uppá ráð, tá nýggj fólk skulu setast í starv.

50 lærarar

Í dag undirvísa umleið 50 lærarar við musikkskúlarnar kring landið. Hetta er sera stórt tal sammett við norsk viðurskipti, sigur Marit, sum tó er fegin um, at føroyingar vísa musikk-skúlaundirvísingini so stóran ans og vælvild.

— Eisini á øðrum økjum

Marit og barnakórið vitja á Lágargarði fyri jól